

Buletin legislativ

Aprilie - Mai 2010

Drept bancar	1
Drept societar	5
Dreptul muncii și securității sociale	6
Proprietate intelectuală	7
Drept imobiliar	9
Fiscalitate	11

Aprilie - Mai 2010

Buletin legislativ

Drept bancar

1. Modificări legislative privind falimentul instituțiilor de credit

Denumirea actului normativ	Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2010 („O.U.G. nr. 37/2010”) pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 10/2004 privind falimentul instituțiilor de credit
Publicație	Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278/28.04.2010
Intrare în vigoare	28 aprilie 2010
Legături cu alte acte normative	Ordonanța Guvernului nr. 10/2004 privind falimentul instituțiilor de credit, cu modificările și completările ulterioare
Dispoziții principale	<p>Rolul principal al acestei modificări este corelarea dispozițiilor în materia falimentului instituțiilor de credit cu dispozițiile generale din materia insolvenței, reglementate prin Legea nr. 85/2006. O.U.G. nr. 37/2010 face câteva precizări procedurale, spre exemplu: termenul de declarare a recursului împotriva hotărârii de deschidere a procedurii falimentului unei instituții de credit este stabilit la 5 zile de la comunicarea acesteia, recursul primind termen în 48 de ore de la înregistrare, fiind judecat de urgență și nefiind suspensiv de executare.</p> <p>De asemenea, O.U.G. 37/2010 include și anumite prevederi care cresc implicarea Băncii Naționale a României („BNR”) în procedura insolvenței instituțiilor de credit, acordând acesteia dreptul de decizie cu privire la anumite aspecte, spre exemplu:</p> <ul style="list-style-type: none">- Cererea de deschidere a procedurii înaintată de instituția de credit sau de creditorii acesteia trebuie să fie însoțită de aprobarea prealabilă a BNR, care se poate opune deschiderii procedurii atunci când apreciază că instituția debitoare nu se află în insolvență. Hotărârea BNR în acest sens se motivează și este contestabilă în instanță;- Aprobarea prealabilă a BNR se solicită de către instituția de credit debitoare în termen de maxim 10 zile de la data la care intervine starea de insolvență, iar BNR emite hotărârea în termen de 10 zile de

la data primirii acesteia;

- Cererea de deschidere a procedurii insolvenței trebuie înaintată tribunalului în termen de 10 zile de la primirea aprobării prealabile a BNR cu privire la deschiderea procedurii;
- În cazul negocierii privind tranzacția de cumpărare de active și asumare de pasive în cadrul modalității de lichidare a instituției de credit, eligibilitatea potențialilor cumpărători – instituții de credit se evaluează de către BNR, nu de către lichidator;
- BNR își dă acordul prealabil cu privire la selectarea ofertei cu privire la tranzacția de cumpărare de active și asumare de pasive.

De asemenea, trebuie subliniat că ordinea de prioritate la plata creanțelor a fost modificată, pentru a da întâietate creanțelor rezultate din depozitele garantate, inclusiv cele ale Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, creanțelor rezultate din activitatea debitorului după deschiderea procedurii, precum și creanțelor bugetare, creanțelor Fondului de garantare și celor ale BNR din credite acordate instituției debitoare, față de orice alte categorii de creanțe, cu excepția sumelor aferente procedurii falimentului.

2. Modificări legislative privind regimul general al instituțiilor de credit

Denumirea actului normativ	Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2010 („O.U.G. nr. 26/2010”) pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului și a altor acte normative
Publicație	Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208/01.04.2010
Intrare în vigoare	1 aprilie 2010, cu excepția unor prevederi care intră în vigoare la data de 31 octombrie 2010, respectiv 30 aprilie 2011
Legături cu alte acte normative	Modifică următoarele acte normative: <ul style="list-style-type: none">• Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului;• Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism;• Hotărârea Guvernului nr. 594/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire

**Legături cu acte normative
comunitare**

- și combatere a finanțării actelor de terorism.
- Directiva 2001/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 aprilie 2001 privind reorganizarea și lichidarea instituțiilor de credit;
 - Directiva 2009/110/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică, de modificare a directivelor 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 2000/46/CE;
 - Directiva 2009/111/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 de modificare a directivelor 2006/48/CE, 2006/49/CE și 2007/64/CE în ceea ce privește băncile afiliate instituțiilor centrale, anumite elemente ale fondurilor proprii, expunerile mari, reglementările privind supravegherea, precum și gestionarea crizelor;
 - Directiva nr. 2007/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE.

Dispoziții principale

Rolul principal al acestei modificări este asigurarea premiselor pentru constituirea de instituții de credit adecvat capitalizate, ai căror acționari să dispună de o situație financiară corespunzătoare, materializată în corelarea dispozițiilor aplicabile instituțiilor de credit cu prevederile aplicabile la nivel comunitar, precum și cu legislația națională în materia serviciilor de plată. Pentru început, O.U.G. nr. 26/2010 scoate de sub sfera legii bancare instituțiile emitente de monedă electronică – recent reglementate, printr-un act normativ separat, ca instituții de plată. În plus, instituțiile de credit dobândesc capacitatea de a exercita servicii de plată, în sensul O.U.G. nr. 113/2009, de a emite și gestiona orice alte mijloace de plată (ex. efecte de comerț), precum și de a emite monedă electronică.

Pentru a spori cooperarea la nivel european în domeniul supravegherii instituțiilor de credit, au fost de asemenea introduse noi prevederi cu privire la atribuțiile BNR în legătură cu supravegherea sucursalelor instituțiilor de credit, persoane juridice române. În plus, BNR a dobândit noi atribuții, în calitate de supraveghetor consolidant. Toate aceste noi atribuții ale BNR au de asemenea rolul de a monitoriza și asigura într-o măsură mai mare controlul situațiilor de urgență sau de criză, în scopul menținerii stabilității sistemului financiar.

În ceea ce privește situațiile de încălcare de către o instituție de credit a prevederilor legii bancare, o nouă măsură poate fi solicitată, și anume întocmirea unui plan de redresare, care să includă oricare dintre măsurile deja prevăzute de art. 226 al O.U.G. nr. 99/2006.

Totodată, au fost modificate cazurile în care BNR poate institui administrarea specială asupra unei instituții de credit, precum și măsurile suplimentare ce pot fi luate de BNR în acest caz (ex. retragerea aprobărilor persoanelor însărcinate cu administrarea și conducerea instituției de credit, suspendarea drepturilor de vot ale acționarilor care dețin participații calificate etc.).

De asemenea, este modificat integral regimul juridic al administrării speciale a unei instituții de credit, inclusiv în ceea ce privește succursalele acesteia, deschise oriunde în străinătate. În acest sens, secțiunea aferentă reglementează următoarele:

- Instituirea și durata administrării speciale;
- Numirea și schimbarea administratorului special de către BNR;
- Încetarea mandatelor administratorilor, directorilor sau, după caz, membrilor consiliului de administrație sau directoratului;
- Atribuțiile administratorului special și măsurile de redresare și operațiunile care pot fi adoptate de acesta;
- Rapoartele administratorului către BNR și efectele acestora;
- Căile de atac împotriva măsurilor de administrare specială.

În ceea ce privește modificarea Legii nr. 656/2002, aceasta se referă la:

- Definirea instituție financiare, care să includă și furnizorii de servicii poștale care desfășoară servicii de plată, precum și prestatorii de servicii de schimb valutar; și
- Supravegherea de către ONPCSB a furnizorilor de servicii poștale care desfășoară servicii de plată.

Regulamentul de aplicare a Legii nr. 656/2002 este corelat cu prevederile legislației privind instituțiile de plată, precum și cu noile modificări aduse Legii sus-menționate, cu privire la furnizorii de servicii poștale care desfășoară servicii de plată și prestatorii de servicii de schimb valutar.

Drept societar

Denumirea actului normativ	Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2010 pentru modificarea unor acte normative în vederea reducerii sau simplificării administrative a unor autorizații/avize/proceduri ca urmare a măsurilor asumate de Guvernul României în cadrul Planului de simplificare aferent Memorandumului de înțelegere dintre Comunitatea Europeană și România, semnat la București și la Bruxelles la 23 iunie 2009 (“ Ordonanța ”)
Publicație	Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 316/13.05.2010
Intrare în vigoare	13 Mai 2010
Legături cu alte acte normative	Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale (“ Legea nr.31/1990 ”)
Dispoziții principale	<p>Ordonanța modifică semnificativ prevederile art. 260 din Legea nr.31/1990 referitoare la procedura de lichidare a societăților comerciale și detaliază obligațiile lichidatorilor desemnați să gestioneze astfel de proceduri.</p> <p>Lichidatorii vor fi numiți în termen de 30 de zile de la dizolvare, iar în 60 de zile de la această dată vor depune la Registrul Comerțului un raport privind situația economică a societății aflate în lichidare în scopul menționării acestuia.</p> <p>Dacă societatea debitoare îndeplinește condițiile pentru deschiderea procedurii simplificate de insolvență, lichidatorul are obligația de a solicita deschiderea acestei proceduri în termen de 15 zile de la data depunerii raportului menționat.</p> <p>În termen de 6 luni de la numire, lichidatorul trebuie să depună la Registrul Comerțului un raport privind stadiul operațiunilor de lichidare.</p> <p>Termenul de finalizare a procedurilor de lichidare este redus de la 3 ani la 1 an, cu posibilitatea de prelungire de 6 luni, fără a depăși cumulativ 24 de luni.</p> <p>La finalizarea procedurii de lichidare lichidatorul trebuie să depună la Registrul Comerțului un nou raport, însoțit, dacă este cazul, și de propunerea de prelungire a termenului de lichidare, în scopul menționării acestuia.</p> <p>În 15 zile de la finalizarea procedurii de lichidare, lichidatorul va depune la Registrul Comerțului cererea de radiere a societății în cauză. Nedepunerea acestei cereri în termenul menționat este sancționată cu amendă judiciară de 200 lei pe zi de întârziere.</p> <p>Sanctiunea nedepunerii rapoartelor de activitate precum și a nedeclarării stării de insolvență constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50 lei la 100 lei. Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se realizează, din oficiu</p>

sau în urma sesizării oricărei părți interesate, de către directorul oficiului registrului comerțului și/sau de persoana sau persoanele desemnate de către directorul general al Oficiului Național al Registrului Comerțului.

Ordonanța reglementează și situația societăților dizolvate pentru care nu se depune o cerere de numire a lichidatorului sau o cerere de radiere în termenul legal prevăzut pentru finalizarea unei proceduri de lichidare. În aceste cazuri, radierea va fi dispusă de tribunalul comercial competent și va fi efectuată din oficiu de către Registrul Comerțului.

În ceea ce privește aplicabilitatea modificărilor aduse Legii nr.31/1990, Ordonanța precizează ca noile prevederi se aplică și societăților comerciale aflate în procedura de lichidare la data intrării în vigoare a Ordonanței, urmând ca termenele imperative să curgă în cazul acestor societăți de la data intrării în vigoare a Ordonanței. De asemenea, societățile comerciale care la data intrării în vigoare a Ordonanței se află în procedura de dizolvare sau lichidare de mai mult de 3 ani, respectiv 5 ani dacă termenul a fost prelungit, vor fi radiate din oficiu de Registrul Comerțului.

Autor

anca.rusu@tuca.ro

Dreptul muncii și securității sociale

Denumirea actului normativ

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate („**O.U.G. nr. 36/2010**”)

Publicație

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 268/26.04.2010

Intrare în vigoare

26 aprilie 2010

Legături cu alte acte normative

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate („**O.U.G. nr. 158/2005**”)

Dispoziții principale

Prin O.U.G. nr. 36/2010 au fost aduse o serie de modificări legislației privind acordarea concediilor și indemnizațiilor de asigurări sociale de sănătate. Astfel, au fost introduse o serie de condiții suplimentare privind acordarea de concedii și indemnizații de asigurări sociale, și anume:

- Îndeplinirea unui stagiu minim de cotizare;
- Prezentarea de către solicitant a unei adeverințe emise de plătitorul de indemnizații, din care se reiasă numărul de zile de concediu de incapacitate temporară de muncă avute în ultimele 12 luni;

- Prezența la domiciliu a solicitantului în intervalul de timp pentru care a fost acordat concediul de incapacitate temporară de muncă, în vederea exercitării verificărilor de către reprezentanții plătitorilor de asigurări sociale de sănătate.

În ceea ce privește stagiul de cotizare, O.U.G. nr. 36/2010 prevede că se asimilează stagiului de cotizare în sistemul de asigurări sociale de sănătate și perioadele în care asiguratul a beneficiat de concediu și indemnizație pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani, respectiv cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani.

Potrivit noilor dispoziții ale O.U.G. nr. 36/2010, a fost redusă perioada în care persoanele asigurate au posibilitatea de a solicita plata indemnizațiilor de asigurări sociale de sănătate de la 3 ani la 90 de zile, calculată de la data la care beneficiarul era în drept să solicite respectivele indemnizații.

De asemenea, potrivit noului act normativ adoptat de Guvern a fost înăsprit regimul sancționator aplicabil în cazul nerespectării dispozițiilor legale privind acordarea certificatelor de concediu medical. Astfel, eliberarea certificatelor de concediu medical, cu nerespectarea prevederilor legale în vigoare, constituie contravenție și se sancționează cu amendă cuprinsă între 2.500 lei și 10.000 lei.

Autor

mariana.magherusan@tuca.ro

Proprietate intelectuală

Denumirea actului normativ

Legea nr. 66/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice („**Legea nr. 66/2010**”)

Publicație

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 226/09.04.2010

Intrare în vigoare

9 mai 2010

Legături cu alte acte normative

- Regulamentul de aplicare a Legii nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 833/1998;
- Ordonanța Guvernului nr. 41/1998 privind taxele în domeniul protecției proprietății industriale și regimul de utilizare a acestora.
- Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca comunitară, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) seria L nr. 78 din 24 martie 2009;
- Directiva 2008/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2008 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci (versiune codificată), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii

Legături cu acte normative
comunitare

Europene (JOUE) seria L nr. 299 din 8 noiembrie 2008 („Directiva 2008/95/CE”).

Dispoziții principale

Legea nr. 66/2010, prin care este modificată și completată Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, a fost adoptată în scopul armonizării reglementărilor naționale cu normele și protecția comunitară în domeniul mărcilor, prin transpunerea prevederilor Directivei 2008/95/CE.

Prin Legea nr. 66/2010 este îmbunătățită terminologia folosită în cuprinsul Legii nr. 84/1998, prin:

- Redefinirea unor termeni importanți precum: marca, înregistrarea mărcii, marca anterioară, marca de certificare, marca notorie sau indicația geografică;
- Definirea unor termeni noi precum: registrul mărcilor, registrul indicațiilor geografice, întreprindere.

Totodată, prin Legea nr. 66/2010 este îmbunătățită procedura administrativă de examinare a cererilor de marcă, după cum urmează:

- Se introduce procedura „*publicării cererii de marcă*” după maximum 7 zile de la depunerea cererii de înregistrare. În termen de 2 luni de la data publicării cererii de înregistrare a mărcii, orice persoana interesată poate formula observații privind cererea de înregistrare a mărcii, pentru motive absolute de refuz, precum și opoziții la înregistrarea mărcii, pentru motive relative de refuz;
- Se corelează procedura „*opoziției*” cu procedura „*publicării cererii de marcă*”. Astfel, la cererea solicitantului, titularul mărcii care a formulat opoziția prezintă către OSIM dovada că:
 - o În cursul unei perioade de 5 ani care precede data publicării mărcii asupra căreia s-a formulat opoziția, marca anterioară a făcut obiectul unei folosiri efective pe teritoriul României pentru produsele și serviciile pentru care aceasta a fost înregistrată;
 - o Există motive justificate pentru neutilizarea mărcii cu privire la care s-a făcut opoziție.
- Se introduce procedura „*observației*”, ca posibilitate de apărare a drepturilor terților prin opunere la înregistrarea unei mărci bazată pe motive absolute de refuz prevăzute la art. 5 din Legea nr.

84/1998.

Prin Legea nr. 66/2010 este introdus un capitol nou: „Capitolul XI' Marca comunitară”, prin care se fac clarificări cu privire la: (i) procedura recunoașterii mărcilor comunicare, (ii) transmiterea la OSIM a cererilor de marcă comunitară în cazul depunerii acestora la OSIM, (iii) competența Tribunalului București pentru litigiile privind mărcile comunitare etc.

De asemenea, prin Legea nr. 66/2010 se modifică cuantumul amenzilor pentru încălcarea prevederilor legale.

Regulamentul de aplicare a Legii nr. 84/1998 urmează a fi modificat în mod corespunzător de către Guvern în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a Legii nr. 66/2010.

Autor

maxim.dogoter@tuca.ro

Drept imobiliar

Denumirea actului normativ

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului „Prima casă” („O.U.G. nr. 30/2010”)

Publicație

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 243/16.04.2010

Intrare în vigoare

16 aprilie 2010

Legături cu alte acte normative

Ordonanța de urgență nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului „Prima casă” („O.U.G. nr. 60/2009”)

Dispoziții principale

O.U.G. nr. 30/2010 aduce câteva modificări importante prevederilor din O.U.G. nr. 60/2009, în special în ceea ce privește calificarea beneficiarilor programului „Prima casă” („Programul”) precum și cu privire la completarea prevederilor referitoare la procedura acordării creditelor garantate de stat pentru construirea unei locuințe în cadrul Programului.

1. Calificarea beneficiarilor Programului

Conform noii reglementări, pentru a avea calitatea de beneficiar al Programului, persoanele fizice trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- Până la data solicitării creditului, trebuie să nu fi deținut în proprietate exclusivă sau împreună cu soțul/soția nicio locuință, indiferent de modul și de momentul în care aceasta a fost dobândită;

- Achiziționează sau construiește o singură locuință, printr-un credit acordat și garantat în condițiile Programului; și
- Are calitatea de împrumutat în raport cu finanțatorul.

Cu privire la prima condiție, trebuie să precizăm faptul că noua reglementare elimină excepția cotelor părți din locuințe dobândite prin moștenire, astfel cum era aceasta menționată în art. 1 alin. 2 din O.U.G. nr. 60/2009.

Următoarele două condiții au rolul de a circumstanția beneficiarii Programului din punct de vedere al numărului de locuințe achiziționate/construite în cadrul Programului precum și în ceea ce privește calitatea acestora de împrumutați.

2. Construirea unei locuințe în cadrul Programului

Referitor la construirea unei locuințe în cadrul Programului, O.U.G. nr. 30/2010 instituie posibilitatea construirii acesteia fie de beneficiari individuali care dețin în proprietate terenul pe care urmează să se construiască locuința, fie prin asociații fără personalitate juridică alcătuite din minimum 7 beneficiari, dintre care cel puțin unul este proprietarul terenului respectiv.

De asemenea, prin derogare de la prevederile art. 1775 C.civ. care instituie interdicția ca bunurile viitoare ale debitorului să formeze obiectul unei ipoteci, O.U.G. nr. 30/2010 reglementează o serie de ipoteci asupra bunurilor viitoare pentru garantarea creditelor pentru construirea de locuințe în cadrul Programului. Aceste ipoteci constituite asupra locuințelor viitoare se vor intabula ulterior notării autorizației de construire în cartea funciară.

Prin urmare, în baza contractului de garantare, se vor institui următoarele sarcini atât asupra terenului pe care urmează să se construiască locuința în cadrul Programului, precum și asupra locuinței viitoare construite de beneficiarul individual și/sau prin asociații fără personalitate juridică:

- Un drept de ipoteca legală de rangul I în favoarea statului, reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice, pe toată durata garanției, cu notarea interdicției de înstrăinare a locuinței și a terenului pe o perioadă de 5 ani, cu excepția înstrăinării cotei-părți de teren aferente fiecărei locuințe construite către oricare dintre membrii asociației, precum și a interdicției de grevare a acestora cu orice alte sarcini, pe toată durata garanției; și
- Un drept de ipotecă legală de rangul II în favoarea băncii finanțatoare, pe toată durata garanției.

În plus, O.U.G. nr. 30/2010 dă posibilitatea Ministerului Finanțelor Publice de a aproba preluarea finanțării garantate și a locuinței de către o persoană fizică ce îndeplinește criteriile de eligibilitate ale Programului.

Noua reglementare aduce o modificare importantă și în ceea ce privește procedura executării silite aplicabile pentru stingerea creanțelor datorate bugetului de stat rezultate din executarea garanțiilor emise în numele și în contul statului în favoarea băncilor care acordă credite persoanelor fizice pentru achiziția sau construirea unei locuințe în cadrul Programului.

Creanțelor menționate mai sus nu li se mai aplică procedura executării silite efectuată de Agenția Națională de Administrare Fiscală și reglementată de Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, ci vor fi supuse procedurii executării silite de drept comun.

Autor

cristina.buric@tuca.ro

Fiscalitate

1. Act normativ nou cu privire la responsabilitatea fiscal-bugetară

Denumirea actului normativ

Lege nr. 69/2010 („**Legea nr. 69/2010**”) a responsabilității fiscal - bugetare

Publicație

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 252/20.04.2010

Intrare în vigoare

23 aprilie 2010

Dispoziții principale

Obiectivele principale urmărite prin adoptarea Legii nr. 69/2010 se referă la îmbunătățirea gestiunii finanțelor publice, asigurarea disciplinei fiscal – bugetare, a transparenței și sustenabilității pe termen mediu și lung a finanțelor publice.

Dispozițiile acestui act normativ se aplică autorităților, instituțiilor și entităților publice și/sau de utilitate publică, precum și altor entități finanțate în proporție de peste 50% din fonduri publice.

În cuprinsul Legii nr. 69/2010 sunt prevăzute principiile, obiectivele și regulile politicii fiscal – bugetare ce vor trebui aplicate de Guvernul român în derularea politicii fiscal – bugetare.

În plus, sunt reglementate în detaliu principalele reguli și principii referitoare la: cheltuielile bugetare, veniturile bugetare, rectificările bugetare, strategia fiscal – bugetară.

Legiuitorul a manifestat o preocupare aparte și în ceea ce privește transparența politicii fiscal – bugetare, fiind stabilite termene și condiții riguroase de monitorizare a execuției bugetare și a țintelor fiscal – bugetare (ex. până la

sfârșitul lunii iulie a fiecărui an, Ministerul Finanțelor Publice va publica pe site-ul propriu un raport semestrial detaliat cu privire la situația economică și bugetară).

Una din secțiunile acestei legi reglementează *"Impactul financiar al angajamentelor electorale"* și se referă la posibilitatea președinților partidelor politice de a solicita primului-ministru sau Consiliului fiscal calcularea impactului financiar al politicilor propuse și anunțate public (n.n. – de către respectivul partid politic).

De asemenea, este prevăzută constituirea **Consiliului fiscal**, autoritate independentă, compusă din 5 membri cu experiență în domeniul politicilor macroeconomice și bugetare, care va sprijini activitatea Guvernului și a Parlamentului în cadrul procesului de elaborare și derulare a politicilor fiscal-bugetare, pentru a asigura calitatea prognozelor macroeconomice care stau la baza proiecțiilor bugetare și a politicilor fiscal-bugetare pe termen mediu și lung. Dintre atribuțiile principale ale Consiliului Fiscal menționăm următoarele:

- Opiniile și recomandările Consiliului fiscal vor fi avute în vedere de către Guvern și Parlament la elaborarea strategiei fiscal-bugetare și a legilor bugetare anuale, precum și la însușirea/aprobarea acestora.
- Membrii Consiliului fiscal sunt numiți prin hotărâre de către Parlament, pentru o perioadă de 9 ani și sunt aleși dintre persoanele nominalizate în prealabil de Academia Română, Banca Națională a României, Academia de Studii Economice București, Institutul Bancar Român și Asociația Română a Băncilor.

2. Modificări aduse Codului de procedură fiscală

Denumirea actului normativ	Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 39/2010 („O.U.G. nr. 39/2010”) pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală
Publicație	Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278/28.04.2010
Intrare în vigoare	1 iulie 2010, cu anumite excepții care vor intra în vigoare la data publicării sau în termen de 10 zile de la data publicării
Legături cu alte acte normative	Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală
Dispoziții principale	Actul normativ de modificare a Codului de procedură fiscală a fost adoptat în contextul discuțiilor și negocierilor purtate de către reprezentanții Guvernului român cu reprezentanții Fondului Monetar Internațional („FMI”) și în vederea respectării angajamentelor asumate de autoritățile române cu privire la:

îmbunătățirea practicilor de gestionare a creanțelor fiscale și arieratelor, precum și întărirea controlului asupra contribuabililor; creșterea eficienței managementului fiscal; precum și recomandarea reprezentanților FMI de a nu utiliza procedura de cesiune a creanțelor fiscale datorită riscurilor ce pot apărea în ceea ce privește managementul arieratelor. Mai mult decât atât, prin neadoptarea acestui act normativ România se expunea riscului de a nu beneficia de tranșele ulterioare ale împrumuturilor acordate de FMI și Uniunea Europeană.

Una din modificările de bază se referă la faptul că au fost reintroduse în conținutul Codului de procedură fiscală noțiunile de dobânzi și penalități de întârziere, iar noțiunea de majorări de întârziere urmează să se refere exclusiv la obligațiile fiscale datorate bugetelor locale.

În consecință, alte câteva noțiuni au fost reformulate, spre exemplu: creanță fiscală se referă la *„dreptul la perceperea dobânzilor, penalităților de întârziere sau majorărilor de întârziere, după caz”*, iar noțiunea de obligații de plată accesorii cuprinde *„obligația de a plăti dobânzi, penalități de întârziere sau majorări de întârziere, după caz, aferente impozitelor, taxelor, contribuțiilor și altor sume datorate bugetului general consolidat”*.

În plus, în situația în care organele de inspecție fiscală constată că evidențele contabile sau fiscale ori declarațiile contribuabilului sunt incorecte, incomplete, false, precum și în situația în care acestea nu există sau nu sunt puse la dispoziție, organele de inspecție vor stabili obligația fiscală prin utilizarea metodelor indirecte de reconstituire a veniturilor sau cheltuielilor. De notat că procedurile și metodele indirecte de reconstituire a veniturilor sau cheltuielilor se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Conform dispozițiilor art. 119, așa cum a fost amendat prin O.U.G. nr. 39/2010, menționăm că pentru neachitarea la termenul de scadență de către debitor a obligațiilor de plată, se datorează după acest termen dobânzi și penalități de întârziere.

Excepție de la regula mai sus enunțată o constituie obligațiile de plată datorate bugetelor locale, întrucât pentru neachitarea acestora la scadență contribuabilul datorează majorări de întârziere. Nivelul majorărilor de întârziere este de 2% din cuantumul obligației principale, calculat pentru fiecare lună sau fracțiune de lună, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate inclusiv.

Dispozițiile relevante cu privire la dobânzi sunt, după cum urmează:

- Acestea se calculează pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate inclusiv;
- Fac excepție de la regula prevăzută mai sus dobânzile aferente impozitelor, taxelor și contribuțiilor stinse prin executare silită, precum și cele datorate de către un debitor declarat insolubil și care nu are venituri și bunuri urmăribile;
- O metodă de calcul distinctă este stabilită și în cazul dobânzilor calculate pentru obligațiile fiscale neachitate la termenul de plată, reprezentând impozitul pe venit;
- Nivelul dobânzii de întârziere este de 0,05% pentru fiecare zi de întârziere și poate fi modificat prin legile bugetare anuale.

În ceea ce privește *penalitățile de întârziere*, art. 120¹, nou-introdus, stipulează că:

- Acestea se datorează pentru neachitarea la scadență a obligațiilor fiscale principale și reprezintă o sancțiune pentru plata cu întârziere a respectivelor obligații fiscale principale;
- Nivelul penalităților de întârziere se stabilește, după cum urmează: (i) dacă obligația fiscală principală se achită în primele 30 de zile de la scadență, nu se datorează și nu se calculează penalități de întârziere pentru obligațiile fiscale principale stinse, (ii) dacă stingerea se realizează în următoarele 60 de zile, nivelul penalității de întârziere este de 5% din obligațiile fiscale principale stinse, (iii) după împlinirea termenului prevăzut la lit. (ii), nivelul penalității de întârziere este de 15% din obligațiile fiscale principale rămase nestinse;
- Acestea nu înlătură obligația de plată a dobânzilor.

În cazul deschiderii procedurii insolvenței, pentru creanțele fiscale născute anterior sau ulterior datei deschiderii procedurii insolvenței nu se datorează și nu se calculează dobânzi și penalități de întârziere după data deschiderii procedurii insolvenței.

După cum menționam la început, a fost abrogat articolul din Codul de procedură fiscală prin care era reglementată procedura prin care Agenția Națională de Administrare Fiscală putea cesiona creanțele fiscale principale și accesorii pe care

le avea în administrare.

Pentru creanțele fiscale care au scadența anterior intrării în vigoare a O.U.G. nr. 39/2010, începând cu data intrării în vigoare a acestui act normativ se datorează dobânzi și penalități de întârziere. În acest caz, termenele în funcție de care se stabilește nivelul penalității de întârziere încep să curgă de la data intrării în vigoare a O.U.G. nr. 39/2010.

Cu excepția cazului în care se face referire la obligații fiscale principale datorate bugetelor locale, în toate actele normative în care se face trimitere/referire la noțiunea de majorări de întârziere în sensul Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, această noțiune se înlocuiește cu noțiunile de dobânzi și/sau penalități de întârziere.

Autor

olga.cobasneanu@tuca.ro

Detalii contact:

Piața Victoriei
Șoseaua Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, aripa de vest, et. 8
Sector 1
București 011141
România

 (40-21) 204 88 90

 (40-21) 204 88 99

 office@tuca.ro

 www.tuca.ro

Disclaimer

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte.

Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Buletinul Legislativ, persoanele de contact sunt:

Florentin Țuca, Avocat asociat coordonator (florentin.tuca@tuca.ro)

Cornel Popa, Avocat asociat (cornel.popa@tuca.ro)

Cristian Radu, Avocat colaborator coordonator (cristian.radu@tuca.ro)